SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 190/2026-43

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a sudcov Jany Baricovej a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **NAUTILUS, spol. s r.o.**, M. Sch. Trnavského 6, Bratislava, IČO 35 693 142, zastúpenej Weis & Partners s.r.o., Priemyselná 1/A, Bratislava, proti postupu Okresného súdu Pezinok v konaní vedenom pod sp. zn. 9Cb/16/2008 a postupu Krajského súdu v Bratislave v konaniach vedených pod sp. zn. 3Cob/179/2011, 3Cob/201/2016, 3Cob/60/2018 a 3Cob/41/2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a** .

O d ô v o d n e n i e :

I.
Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 19. decembra 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného súdu v napadnutom konaní a postupom krajského súdu v napadnutých konaniach.

2. Z ústavnej sťažnosti a vyžiadaného súdneho spisu vyplýva, že sťažovateľka bola stranou v napadnutom konaní vedenom okresným súdom v procesnom postavení žalobkyne, ktorá sa proti žalovanému (mesto Senec) domáhala zaplatenia 92 365,23 eur s príslušenstvom.

3. Okresný súd rozsudkom z 15. marca 2011 žalobe vyhovel. Na odvolanie bol rozsudok okresného súdu z 15. marca 2011 v napadnutej časti zrušený uznesením krajského súdu sp. zn. 3Cob/179/2011 z 1. februára 2012.

4. Okresný súd po vrátení veci podal na ústavnom súde 10. októbra 2014 návrh na začatie konania o súlade právnych predpisov, ktorý bol uznesením sp. zn. PL. ÚS 39/2014 zo 17. decembra 2014 odmietnutý.

5. Okresný súd následne rozsudkom zo 6. apríla 2016 žalobu zamietol. Krajský súd uznesením sp. zn. 3Cob/201/2016 z 12. októbra 2016 rozsudok okresného súdu zo 6. apríla 2016 zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

6. Okresný súd opätovne vo veci rozhodol rozsudkom z 25. septembra 2017 tak, že žalobu zamietol v celom rozsahu.

7. Na odvolanie bol rozsudok okresného súdu z 25. septembra 2017 potvrdený rozsudkom krajského súdu sp. zn. 3Cob/60/2018 z 29. mája 2019. Proti rozsudku krajského súdu z 29. mája 2019 bolo 16. septembra 2019 podané dovolanie.

8. Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Obdo/79/2021 z 23. novembra 2022 bol rozsudok krajského súdu z 29. mája 2019 zrušený a vec vrátená krajskému súdu na ďalšie konanie.

9. Nálezom ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 266/2023 z 10. augusta 2023 bolo uznesenie najvyššieho súdu z 23. novembra 2022 zrušené a vec vrátená najvyššiemu súdu na ďalšie konanie.

10. Najvyšší súd uznesením sp. zn. 1Obdo/44/2023 zo 6. februára 2024 rozsudok krajského súdu z 29. mája 2019 opätovne zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie (konanie vedené pod sp. zn. 3Cob/41/2024).

11. Nálezom ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 48/2025 z 29. apríla 2025 bolo uznesenie najvyššieho súdu zo 6. februára 2024 zrušené a vec vrátená najvyššiemu súdu na ďalšie konanie, ktorý v súčasnosti koná o dovolaní proti rozsudku krajského súdu z 29. mája 2019.

II.
Argumentácia sťažovateľky

12. Podstatou argumentácie je námietka existencie zbytočných prieťahov zo strany krajského súdu, ktorý postupoval nesústredene, keď po vydaní nálezu ústavného súdu z 29. apríla 2025 nepredložil vec bezodkladne najvyššiemu súdu, ale nariadil termín pojednávania na 4. marec 2026, ktorý bol zrušený na podklade žiadosti sťažovateľky. Spis bol najvyššiemu súdu predložený až po uplynutí takmer 5 mesiacov, čo je vzhľadom na celkovú dobu konania neprijateľné. O dovolaní zo 16. septembra 2019 v znení jeho doplnení tak nie je dosiaľ rozhodnuté. Dovolacie konanie trvá zapríčinením krajského súdu neprimerane dlho.

13. Ústavnú sťažnosť smeruje sťažovateľka aj proti okresnému súdu z opatrnosti, keďže nemá vedomosť o tom, či k zbytočným prieťahom nedošlo v súvislosti s úkonmi súdu prvej inštancie.

14. Vec nie je právoplatne skončená v celom rozsahu, keďže nedošlo k rozhodnutiu o merite veci.

15. Konanie o dovolaní má pre sťažovateľku značný význam ekonomický, ako aj satisfakčný, keďže sa rozhoduje o zaplatení 92 365,23 eur s príslušenstvom. Z uvedeného dôvodu si uplatňuje nárok na zaplatenie finančného zadosťučinenia po 9 375 eur od okresného súdu a krajského súdu, čo prestavuje 1 500 eur za rok trvania dovolacieho konania, ktoré trvá od 16. septembra 2019.

III.
Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

16. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

III.1. K namietanému porušeniu práv podľa ústavy, listiny a dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní:

17. Podľa § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 39 musí obsahovať *inter alia* aj odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy.

18. Podľa § 123 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažovateľ k ústavnej sťažnosti musí pripojiť aj kópiu právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo dôkaz o inom zásahu, ktorým malo dôjsť k porušeniu jeho základných práv a slobôd.

19. Poskytnutie ochrany ústavnosti ústavným súdom predpokladá splnenie všetkých ústavných a zákonných predpokladov a podmienok konania pred ústavným súdom vrátane splnenia zákonom predpísaných náležitostí ústavnej sťažnosti. Ústavný súd sa preto môže zaoberať ústavnou sťažnosťou z hľadiska jej vecnej stránky iba v prípade, ak spĺňa všetky zákonom o ústavnom súde ustanovené formálne a obsahové náležitosti. S prihliadnutím na argumentáciu sťažovateľky, resp. jej absenciu (bod 13 tohto uznesenia) ústavný súd konštatuje, že vo vzťahu k namietanému postupu okresného súdu to tak nie je.

20. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti netvrdí (neodôvodňuje), tým menej preukazuje, že k vzniku zbytočných prieťahov v súvislosti s dovolacím konaním došlo aj konkrétnymi úkonmi, resp. nesústredenou či neefektívnou činnosťou zo strany okresného súdu. Ústavnú sťažnosť v tejto časti podáva, ako to sama tvrdí, iba z opatrnosti, nemajúc konkrétne znalosti o tom, že postupom okresného súdu mohlo dôjsť k vzniku zbytočných prieťahov.

21. Už bolo zdôraznené, že odôvodnenie zásahu do označených práv je obligatórnou náležitosťou ústavnej sťažnosti spoločne s pripojením, resp. navrhnutím dôkazu. Sťažovateľka zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom si nesplnila ani povinnosť tvrdenia (odôvodnenia) zásahu do svojich práv v dôsledku existencie zbytočných prieťahov postupom okresného súdu, tým menej si splnila povinnosť preukázania prípadného zásahu priložením, resp. navrhnutím dôkazu.

22. Ústavný súd v tejto súvislosti pripomína, že označený nedostatok zákonom predpísaných náležitostí nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti (§ 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

23. Na perfektnosť základných náležitostí návrhu slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom, pričom sťažovateľka je v konaní pred ústavným súdom zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom (III. ÚS 7/2025).

24. V okolnostiach posudzovanej veci má nesplnenie zákonom predpísanej povinnosti odôvodnenia zásahu do označených práv (bremeno tvrdenia) a dôkaznej povinnosti sťažovateľky za následok odmietnutie ústavnej sťažnosti v časti označených práv postupom okresného súdu v napadnutom konaní podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom ustanovených náležitostí.

III.2. K namietanému porušeniu práv zaručených ústavou, listinou a dohovorom postupom krajského súdu v napadnutých konaniach:

25. Dôvody namietanej neústavnosti tvoria podľa § 43 ods. 1 zákona o ústavnom súde obsah návrhu a určujú rozsah ústavného prieskumu ústavným súdom, ktorý je podľa § 45 rozsahom a dôvodmi návrhu na začatie konania viazaný (porov. MACEJKOVÁ, I., BÁRÁNY, E., BARICOVÁ, J., FIAČAN, I., HOLLÄNDER, P., SVÁK, J. a kolektív. *Zákon o Ústavnom súde Slovenskej republiky. Komentár.* 1. vydanie. Bratislava : C. H. Beck, 2020. s. 248, m. m. I. ÚS 548/2025). Predmetom ústavného prieskumu sa tak, berúc do úvahy argumentáciu sťažovateľky, stal faktický postup krajského súdu v súvislosti s dovolacím konaním, a to z dôvodov uvádzaných v časti II tohto uznesenia. Sťažovateľka navyše napáda neskončenie veci v merite (bod 14 tohto uznesenia).

26. Zo skutočností vyplývajúcich z ústavnej sťažnosti a príloh k nej priložených, ako aj z vlastnej rozhodovacej činnosti ústavného súdu vyplýva, že dôvodom zrušenia uznesenia najvyššieho súdu z 23. novembra 2022 nálezom ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 266/2023 z 10. augusta 2023 bola neústavnosť posudzovania splnenia podmienok dovolacieho konania (posúdenie účinnosti doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu a včasnosti podaného dovolania).

27. Ústavný súd v poradí druhom náleze sp. zn. III. ÚS 48/2025 z 29. apríla 2025 zrušil uznesenie najvyššieho súdu zo 6. februára 2024 z dôvodu rezignácie na pokyn ústavného súdu vyslovený v predchádzajúcom náleze sp. zn. IV. ÚS 266/2023 z 10. augusta 2023 (nerešpektovanie právneho názoru ústavného súdu vysloveného v jeho skoršom náleze). V dôsledku opätovného zrušenia rozhodnutia dovolacieho súdu sa vec vrátila do štádia dovolacieho konania, ktorého predmetom je v súčasnosti opätovne dovolanie smerujúce proti rozsudku krajského súdu z 29. mája 2019. Procesným dôsledkom v poradí druhej kasácie kasačného rozhodnutia dovolacieho súdu nálezom ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 48/2025 je v súčasnosti stav charakterizovaný právoplatným skončením konania v merite veci (obnovenie právoplatnosti a vykonateľnosti rozsudku okresného súdu z 25. septembra 2017 v spojení s rozsudkom krajského súdu z 29. mája 2019 z dôvodu zrušenia kasačného uznesenia najvyššieho súdu zo 6. februára 2024).

28. Predmetom dovolacieho prieskumu sa opätovne stala aj otázka účinnosti doručovania rozsudku krajského súdu z 29. mája 2019, resp. spor o moment účinného doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu. Aj napriek tomu, že otázka právoplatnosti rozhodnutia odvolacieho súdu nie je s konečnou platnosťou ustálená, a to pre prebiehajúce dovolacie konanie, pre účely tohto konania vo veci existencie zbytočných prieťahov je postačujúca tá skutočnosť, že k doručeniu rozhodnutia odvolacieho súdu došlo. V konkrétnych okolnostiach veci došlo k doručovaniu rozhodnutia odvolacieho súdu napadnutého dovolaním trikrát (k tomu pozri bod 15 nálezu sp. zn. III. ÚS 48/2025). K poslednému doručovaniu rozhodnutia odvolacieho súdu právnemu zástupcovi sťažovateľky došlo pritom v júni 2021. K nadobudnutiu právoplatnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorému sa v súčasnosti vedie dovolacie konanie, teda nepochybne došlo najneskôr

v júni 2021. Táto skutočnosť je postačujúca pre záver o tom, že námietka sťažovateľky o existencii zbytočných prieťahov v kontexte meritórneho rozhodovania je oneskorená.

29. Ústavnú sťažnosť na prieťahy v konaní nemožno považovať za časovo neobmedzený právny prostriedok ochrany základných práv alebo slobôd (I. ÚS 28/2020, I. ÚS 366/2021, I. ÚS 191/2022, I. ÚS 167/2023). Aj v tomto prípade sa uplatňuje § 124 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého ústavnú sťažnosť možno podať do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Nedodržanie zákonom ustanovenej dvojmesačnej lehoty na podanie ústavnej sťažnosti je zákonom ustanoveným dôvodom na jej odmietnutie ako podanej oneskorene.

30. Ústavná sťažnosť (podaná 19. decembra 2025) smerujúca proti napadnutým konaniam krajského súdu rozhodujúceho v merite veci (právoplatne skončené najneskôr v júni 2021) tak bola podaná zjavne po uplynutí lehoty na jej podanie podľa § 124 zákona o ústavnom súde.

31. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť v časti namietaného porušenia práv postupom krajského súdu v napadnutých konaniach odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde ako podanú oneskorene (m. m. I. ÚS 87/2025).

III.3. K namietanému porušeniu práv zaručených ústavou, listinou a dohovorom postupom krajského súdu v súvislosti s rozhodovaním o dovolaní proti rozsudku krajského súdu z 29. mája 2019:

32. Pokiaľ sťažovateľka atakuje aj faktický postup krajského súdu v súvislosti so samotným dovolacím konaním, zo zistení ústavného súdu vyplýva, že po vydaní nálezu ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 48/2025 z 29. apríla 2025 bola vec predložená krajskému súdu v júli 2025, ktorý spis postúpil najvyššiemu súdu na opätovné rozhodnutie o dovolaní v novembri 2025.

33. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prieťahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou ESĽP v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj relevantnú časť ústavnej sťažnosti sťažovateľky.

34. Predmetom ústavného prieskumu v tejto časti je postup krajského súdu pri zaisťovaní úkonov súvisiacich s podaným dovolaním (v konkrétnych okolnostiach veci predloženie spisu najvyššiemu súdu). S prihliadnutím na procesný stav, ktorý predchádzal vráteniu veci ústavným súdom krajskému súdu (vo veci podaného dovolania boli už vykonané potrebné administratívne úkony), ústavný súd nehodnotí vec ako fakticky či právne zložitú.

35. V kontexte druhého kritéria, ktorým je správanie sťažovateľky ako strany sporu, ústavný súd konštatuje, že na predĺžení konania sa sťažovateľka nepričinila svojím správaním.

36. V súvislosti s ďalším kritériom, ktorého posúdenie je pre záver o (ne)existencii zbytočných prieťahov v napadnutom konaní nevyhnuté, ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru (napr.

IV. ÚS 22/02, III. ÚS 103/09), podľa ktorej nielen nečinnosť, ale aj nesprávna a neefektívna činnosť všeobecného súdu môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, a to v prípade, ak jeho činnosť nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli ktorým sa sťažovatelia na neho obrátili s návrhom, aby o ich veci rozhodol.

37. Krajský súd síce po predložení spisu v júli 2025 nariadil vo veci pojednávanie na marec 2026, čo možno nepochybne označiť za nesústredenú činnosť z dôvodu, že kasačným nálezom ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 48/2025 z 29. apríla 2025 bolo zrušené kasačné rozhodnutie dovolacieho súdu, ktorým bola vec vrátená krajskému súdu. Vec sťažovateľky sa tak opätovne vrátila do štádia dovolacieho konania, čo si nevyhnutne vyžadovalo predloženie spisu najvyššiemu súdu. Táto nesústredená činnosť krajského súdu v trvaní približne štyroch mesiacov (predloženie spisu najvyššiemu súdu v novembri 2025) však nemohla sama osebe pre chýbajúcu intenzitu zásahu spôsobiť vznik zbytočných prieťahov v napadnutom konaní.

38. Sťažovateľka namieta aj vyslovenie porušenia základného práva na súdnu ochranu ako dôsledku existencie zbytočných prieťahov. K takémuto zásahu môže dôjsť v prípade, ak namietané zbytočné prieťahy, ako aj celková doterajšia dĺžka preskúmavaného súdneho konania signalizujú, že v postupe súdu došlo k pochybeniam takej intenzity, že s ohľadom aj na ďalšie konkrétne okolnosti posudzovanej veci (najmä predmetu konania, teda toho, čo je pre sťažovateľa v stávke) možno uvažovať o odmietnutí spravodlivosti – *denegatio iustitiae* (pozri m. m. IV. ÚS 242/07 – *a contrario*).

39. Absencia konštatovania existencie zbytočných prieťahov bráni ústavnému súdu vysloviť porušenie označeného základného práva na súdnu ochranu, čo je dôvod na odmietnutie relevantnej časti ústavnej sťažnosti ako zjavne neopodstatnenej.

40. Ústavný súd na základe uvedeného dospel pri predbežnom prerokovaní k záveru, že medzi postupom krajského súdu v súvislosti s podaným dovolaním a obsahom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (obdobne čl. 38 ods. 2 listiny) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí časti ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o ich porušení. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky v relevantnej časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

41. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku bolo bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi uplatnenými v petite ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. marca 2026

Miroslav Duriš
predseda senátu